



Aan de leden van de gemeenteraad

## Raadsinformatiebrief 11

Helmond, 18 januari 2024

Zaaknummer: 51823951

Onderwerp: verloop jaarwisseling en vuurwerkoverlast/-schade

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze raadsinformatiebrief blikken we terug op de jaarwisseling 2023/2024 en informeren wij u over het aantal meldingen van vuurwerkoverlast, de schade aan gemeentelijke eigendommen, de inzet van politie, de incidenten en de werking van de vuurwerkvrije zones.

### Beheersbare jaarwisseling

We kunnen spreken van een relatief rustige jaarwisseling. Wel was op een aantal plekken sprake van overlast door groepsvorming met vooral zwaar knalvuurwerk. In totaal zijn er in de maand december 189 meldingen gedaan bij de gemeente. We zien in december een evenredige verdeling in het aantal meldingen per wijk. Op oudejaarsdag zijn bij de politie 17 meldingen binnengekomen. Negen daarvan vanuit de wijk Brandevoort. Er hebben tijdens de jaarwisseling geen ernstige incidenten plaatsgevonden en er zijn geen gewonden gevallen. Daarnaast zijn in Helmond geen incidenten bekend waarbij hulpdiensten zijn gehinderd bij de uitoefening van hun werkzaamheden. Buiten een Halt-verwijzing zijn er door onze Boa's geen boetes uitgedeeld, welke zijn gerelateerd aan de jaarwisseling. We kijken daarom terug op een beheersbare jaarwisseling voor gemeente, politie en hulpdiensten. Maar wij merken tegelijkertijd ook dat de overlast van vuurwerk nog steeds groot is in onze stad. Dit jaar was dat met name het geval in Brandevoort.

### Brandevoort

Bewoners van Brandevoort hebben vuurwerkoverlast ervaren door groepen jongeren. Daarom informeren we u specifiek over het verloop van de jaarwisseling in deze wijk. In Brandevoort zijn in de maand december 85 meldingen gedaan bij de gemeente die betrekking hebben op vuurwerkoverlast in de wijk. Vijf van deze meldingen zijn ontvangen op oudejaarsdag. Vooral aan het begin van de avond waren veel jongeren op straat. Zij gooiden zwaar illegaal knalvuurwerk naar elkaar. De groepsvorming zorgde voor overlast en de omwonenden hebben het als dreigend ervaren. De politie heeft een bestuurlijke rapportage opgemaakt hierover. Hierin wordt aangegeven dat de situatie zeer vervelend en overlast gevend is geweest, maar dat er geen sprake is geweest van gevaar voor de openbare orde, op basis waarvan (grootschalig) optreden noodzakelijk of gerechtvaardigd zou zijn. Verder is ook rondom het station van Brandevoort overlast gesignaleerd door de politie, maar daar konden de boa's en politie met de aanwezigen in gesprek. Op korte termijn worden de overlast gevende jongeren en hun ouders aangesproken op het gedrag tijdens de jaarwisseling.

Samensholling en overlast van jeugd komen vaker voor in Brandevoort en dat heeft de volle aandacht. Binnenkort informeren we u in een separate RIB over de brede aanpak van de jeugdoverlast in Brandevoort.

### Schade aan gemeentelijke eigendommen

Jaarlijks wordt er met vuurwerk schade veroorzaakt aan eigendommen van onze inwoners en ondernemers. Op dit moment zijn drie gevallen gemeld bij de politie van vernieling aan de woning door vuurwerk. De omvang van vernielingen aan gemeentelijke eigendommen (bijvoorbeeld afvalbakken) was tot december



2023 vergelijkbaar met dat van 2022. Door de relatief rustige jaarwisseling is het totale schadebedrag (dus inclusief de jaarwisseling zelf) tot nu toe beperkt gebleven tot € 14.000,-, ruim 50% lager dan de € 35.000,- in de voorgaande jaren.

## **Ontvangen meldingen van vuurwerkoverlast**

Er zijn dit jaar meer meldingen gedaan van vuurwerkoverlast in de maand december ten opzichte van 2022. De eerste analyse laat zien dat gedurende het hele jaar genomen het aantal overlastmeldingen van vuurwerk is afgenomen met ongeveer 50%. De maand december vormt hierop een uitzondering. Daarin was sprake van een toename van 25% (december 2022: 149, december 2023: 189). Veertien van de meldingen zijn ontvangen op oudejaarsdag. De klachten betroffen voornamelijk geluidshinder en jeugdoverlast. Dit komt overeen met het landelijk beeld van de politie (zie bijlage 1), waarin ook vermeld staat dat de overlast tijdens de jaarwisseling 2023/2024 met name bestond uit geluidshinder en jeugdoverlast.

## **Inzet politie**

Tijdens het Vragenuurtje van 9 januari jl. zijn vragen gesteld over de capaciteit en inzet van de politie. De wettelijke norm is 1 fte wijkagent per 5.000 inwoners. Met 94.898 inwoners zou Helmond recht hebben op bijna 19 fte wijkgerichte agenten. Navraag bij de politie leert dat wij de beschikking hebben over 18,1 fte. Naast de wijkagenten werken ook overige politieagenten zo veel mogelijk wijkgericht. De wijkteams ondersteunen de wijkagenten vanuit de gemeente in het aanpakken van problemen in de wijk (bijvoorbeeld hangplekken, jeugdoverlast).

## **Vuurwerk vrije zones**

In de raadsinformatiebrief van 14 november 2023 ([RIB 149](#)) bent u geïnformeerd over de uitbreiding van de vuurwerk vrije zones (van vijf naar acht) en de handhaving van vuurwerkoverlast. De nadruk hierin lag op de zones rondom het ziekenhuis, de verzorgingstehuizen en dierenparken. De uitbreiding is ingezet naar aanleiding van de positieve ervaringen rondom de jaarwisseling 2022/2023. Rondom de vuurwerk vrije zones zijn gedurende oudejaarsdag geen meldingen van vuurwerkoverlast binnengekomen. Dat wil niet zeggen dat er in deze zones geen vuurwerk is afgestoken.

Samen met de politie blijven we pleiten voor een algeheel landelijk vuurwerkverbod, waarin vuurwerk alleen gecontroleerd en onder voorwaarden kan worden afgestoken. Alleen op die manier ontstaat een heldere handhavingssituatie op handel en bezit.

## **Vorbereidingen jaarwisseling 2024/2025**

We gaan de afgelopen jaarwisseling nog met de politie nader evalueren. Op basis van deze evaluatie kijken we hoe het beter kan en hoe we samen met inwoners de overlast van vuurwerk kunnen beperken, tijdens en in aanloop naar de jaarwisseling. Bij deze evaluatie betrekken we ook de ervaringen van andere gemeenten die een afsteekverbod hebben afgekondigd. Deze kennis en ervaring gebruiken we in de voorbereiding van de jaarwisseling 2024/2025. U wordt hier in de aanloop naar deze jaarwisseling tijdig over geïnformeerd.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van Helmond

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel  
burgemeester

mr. A.S. Meijer  
gemeentesecretaris

Bijlage: Factsheet

# Jaarwisselingsrapportage 2023-2024

## Algemeen beeld

De jaarwisseling van 2023 naar 2024 liet binnen de jaarwisselingsthema's een daling zien van het aantal incidenten (-29,2%), met een ongeveer gelijk aantal aanhoudingen (+1,4%) vergeleken met het gemiddelde van de vier voorgaande jaarwisselingen. Een mogelijke verklaring voor het lagere aantal incidenten is het regenachtige weer gedurende de avond. Het aantal politie collega's en hulpverleners dat slachtoffer is geworden van geweld, is deze jaarwisseling echter fors toegenomen. Op meerdere plekken zijn grote groepen politie collega's bekogeld met zwaar vuurwerk. Er werden meer incidenten geregistreerd van (zware) mishandeling en bedreiging, maar het aantal geregistreerde vuurwerkincidenten nam met de helft af. Sinds de jaarwisseling van 2022 naar 2023 is er geen sprake meer van lockdownmaatregelen en een (algeheel) vuurwerkverbod. Wel gold er dit jaar een vuurwerkverbod in 16 gemeentes (+4% ten opzichte van voorgaande jaarwisselingen), waaronder Amsterdam en Rotterdam.

## Alle incidenten en aanhoudingen

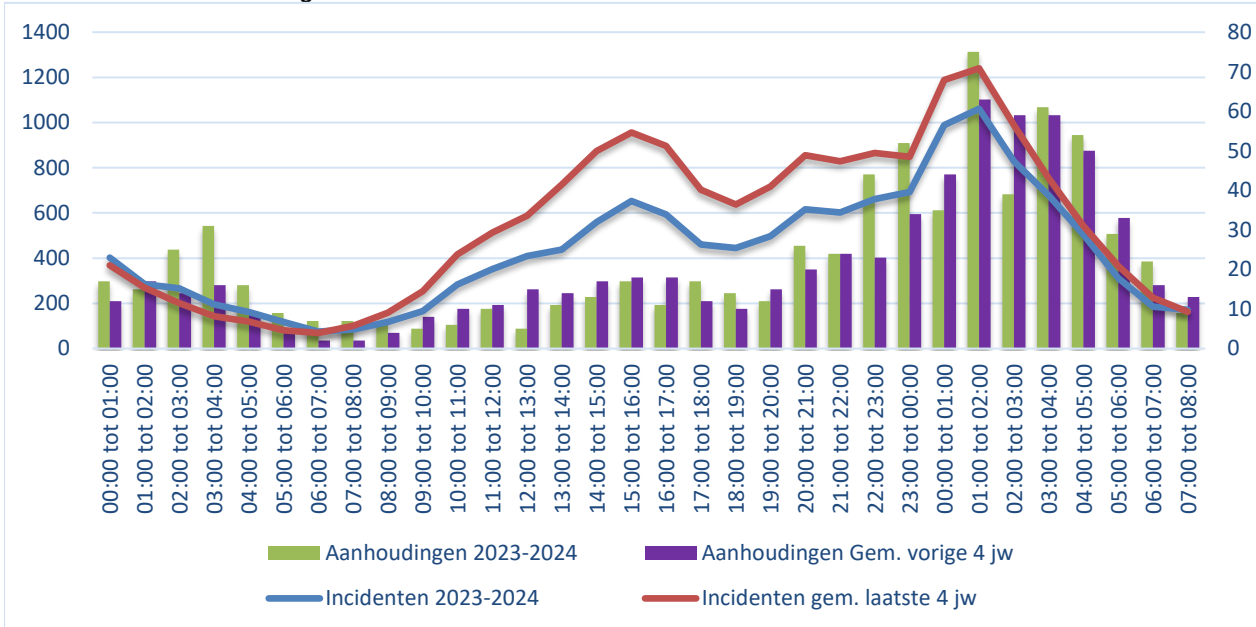
### Alle maatschappelijke klassen

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
Incidenten	13.863	17.653	-21,5%
Aanhoudingen	747	689	8,4%

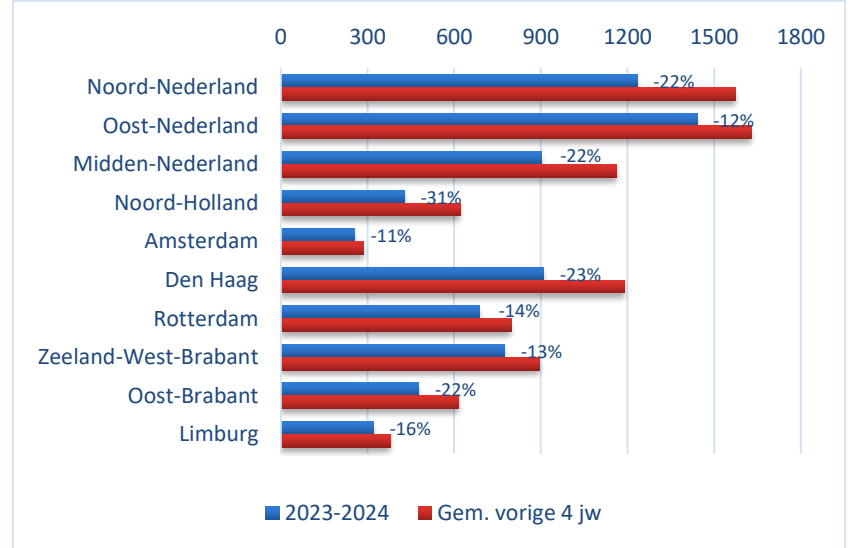
### Alleen thema's jaarwisselingsrapportage

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
Incidenten	7.437	10.500	-29,2%
Aanhoudingen	287	283	1,4%

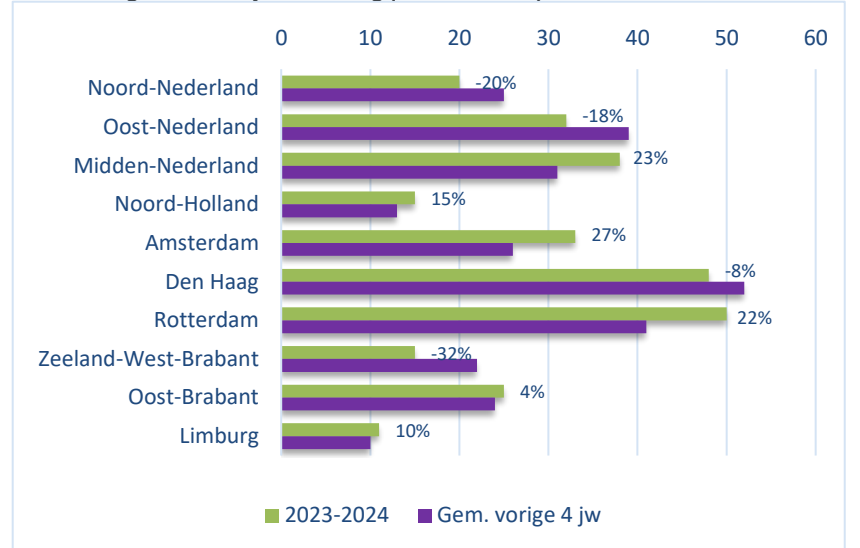
### Alle incidenten en aanhoudingen naar uur



### Incidenten thema's jaarwisseling (+ verschil in %)



### Aanhoudingen thema's jaarwisseling (+ verschil in %)



## Toelichting incidenten en aanhoudingen

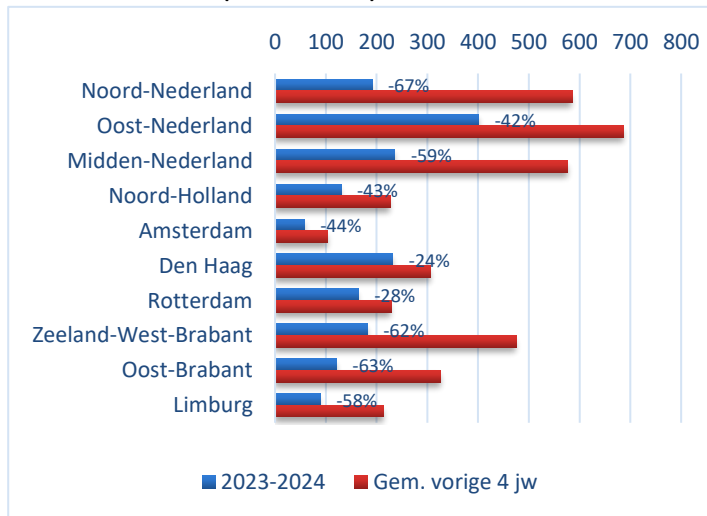
In alle eenheden werden minder incidenten binnen de jaarwisselingsthema's geregistreerd dan gemiddeld tijdens de vorige vier jaarwisselingen. In vijf eenheden is sprake van een daling van meer dan 20%. Het regenachtige weer kan hier een verklaring voor zijn. Er vonden wel meer aanhoudingen plaats dan gemiddeld in vorige jaren. De piek in zowel het aantal incidenten als het aantal aanhoudingen lag tussen 1.00 en 2.00 uur 's nachts. In de eenheid Oost-Nederland lag het aantal incidenten binnen de jaarwisselingsthema's het hoogst, maar het aantal aanhoudingen binnen de jaarwisselingsthema's was in de eenheid Rotterdam het hoogst. De procentuele toename van het aantal aanhoudingen lag het hoogst in de eenheden Amsterdam, Midden-Nederland en Rotterdam.

## Thematisch beeld

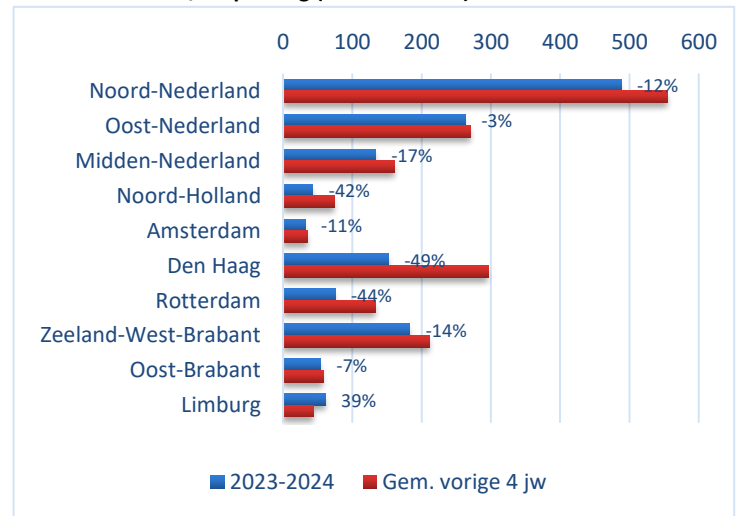
### Incidenten naar thema

Thema	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
(Zware) Mishandeling / Bedreiging	1.417	1.332	6,4%
Aantasting openbare orde	56	45	24,4%
Brand / Ontploffing	1.484	1.839	-19,3%
Hulpverlening aan instanties	242	285	-15,1%
Overlast in de wijk	1.510	1.985	-23,9%
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	924	1.285	-28,1%
Vuurwerk	1.804	3.730	-51,6%

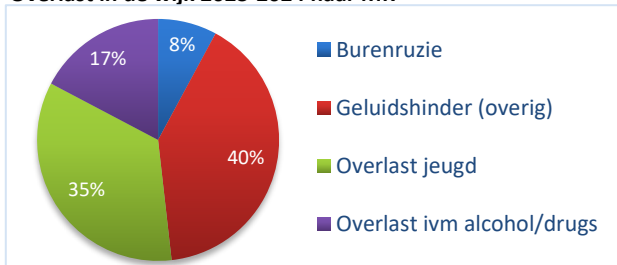
### Vuurwerkincidenten (+ verschil in %)



### Incidenten brand/ontploffing (+ verschil in %)



### Overlast in de wijk 2023-2024 naar MK



### Toelichting incidenten naar thema

Binnen de jaarwisselingsthema's vond een stijging plaats van het aantal incidenten (zware) mishandeling en bedreiging. Het valt op dat het aantal geregistreerde vuurwerkincidenten met de helft is afgenomen ten opzichte van het gemiddelde tijdens de vorige vier jaarwisselingen. Andere thema's waarbinnen grote procentuele dalingen plaatsvonden zijn vernieling c.q. zaakbeschadiging, overlast in de wijk en brand/ontploffing. In elke eenheid is een daling zichtbaar in het aantal geregistreerde vuurwerkincidenten ten opzichte van de vorige vier jaarwisselingen. Overlast bestond deze jaarwisseling met name uit geluidshinder en jeugdoverlast.

### Overlastgevende jeugdigen

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
Jonger dan 18	364	205	77,6%
18 t/m 22 jaar	138	142	-2,8%
23 t/m 27 jaar	19	32	-40,6%

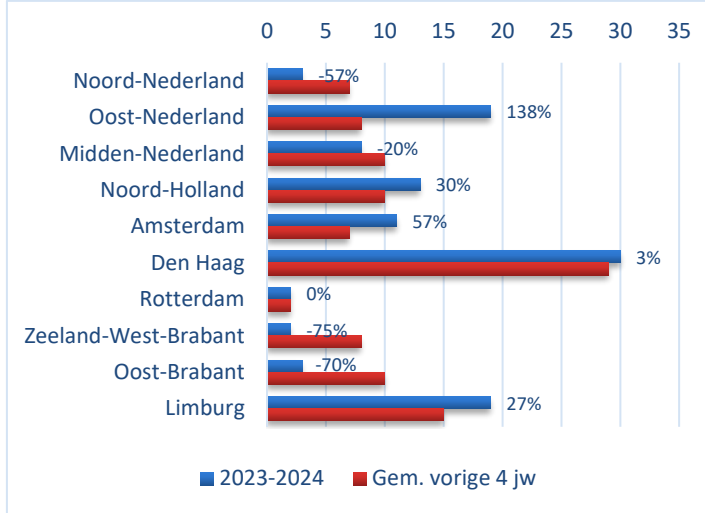
### Toelichting overlastgevende jeugdigen

Het aantal geregistreerde overlastgevende minderjarigen laat een opvallende stijging zien van 78% ten opzichte van het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen, al gaat het om relatief lage aantallen. Onder de meerderjarige geregistreerde overlastgevende jeugdigen is een afname te zien. De afname is procentueel het grootst onder de jeugdigen in de categorie 23 tot en met 27 jaar, maar ook hier gaat het om relatief kleine aantallen.

### Door politie uitgegeven bekeuringen voor vuurwerk

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
Vuurwerk	110	104	5,8%

### Vuurwerkbekeuringen per eenheid 2023-2024 (+ verschil in %)



### Vuurwerkbekeuringen huidig jaar en 4 voorgaande jaren



### Toelichting Vuurwerk bekeuringen

Het aantal vuurwerkbekeuringen ligt deze jaarwisseling nagenoeg gelijk aan het gemiddelde van de voorgaande vier jaarwisselingen, maar het gaat om relatief lage aantallen.

## GTPA & VPT

### GTPA en VPT incidenten

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
GTPA-incidenten	80	93	-14,0%
VPT-incidenten	13	13	0,0%

### GTPA en VPT slachtoffers

	2023-2024	Gem. vorige 4 jw	%
GTPA-slachtoffers (fysiek)	218	125	74,4%
GTPA-slachtoffers (verbaal)	90	69	30,4%
GTPA-slachtoffers (unieke personen)*	263	173	52,0%
VPT-slachtoffers (fysiek)	27	15	80,0%
VPT-slachtoffers (verbaal)	12	6	100,0%
VPT-slachtoffers (unieke personen)*	32	17	88,2%

\* dit betreft geen optelsom van fysiek en verbaal aangezien een persoon van beide slachtoffer kan zijn geworden.

### Toelichting GTPA en VPT

Het aantal tot op heden geregistreerde GTPA-incidenten ligt deze jaarwisseling lager (-14%) dan het gemiddelde aantal van de vorige vier jaarwisselingen en het aantal tot op heden geregistreerde VPT-incidenten is gelijk gebleven. Het aantal unieke personen dat geconfronteerd werd met GTPA is fors toegenomen (+52%) en het aantal unieke slachtoffers bij VPT is ook gestegen.

Een verklaring voor de toename aan GTPA-slachtoffers bij een daling van het aantal incidenten is dat er bijvoorbeeld groepen agenten of medewerkers van de mobiele eenheid werden bekogeld met zwaar vuurwerk. Op verschillende plaatsen resulteerde dit in ten minste 15 politiemedewerkers die op deze manier binnen één incident geconfronteerd werden met geweld.

## Werkwijze en definities

Algemeen
Deze factsheet geeft een landelijk overzicht van de incidenten en aanhoudingen en de geweldsincidenten tegen politieambtenaren en werknemers met een publieke taak rond de jaarwisseling. De gegevens in deze rapportage zijn gebaseerd op de incidenten zoals ingevoerd in de Basisvoorziening Handhaving (BVH) en op de bekeuringen zoals ingevoerd in Digibon. In naastgelegen tabel staat toegelicht welke maatschappelijke klassen onder de thema's vallen. Voor incidenten uit BVH met als bron de "Servicemodule" geldt dat nu alle incidenten die naar de basisteams zijn verzonden, zijn opgenomen en niet meer alleen de incidenten waarbij vermoedelijk inzet is geweest zoals afgelopen jaar was gedaan. De "Servicemodule" is in de loop van 2020 zo ingevoerd dat meldingen automatisch in BVH terechtkomen. BVH-aantallen zijn sindsdien wat hoger geworden. Door een vergelijk te maken met een gemiddelde van vier jaar wordt dit beeld echter weer wat genuanceerd. Voor deze levering geldt dat deze korter na de jaarwisseling plaatsvindt dan in voorgaande jaren het geval was. Hierdoor is een aantal uren van het na-ijleffect niet meegenomen.

Wijzigingen t.o.v. voorgaande jaarwisselingsrapportage
<b>Corona gerelateerd</b> De coronagerelateerde bekeuringen en waarschuwingen zijn dit jaar niet meer opgenomen, omdat er geen sprake meer is van een lockdownsituatie.
<b>Vuurwerkbekeuringen en overlast jeugd</b> Bekeuringen en overlast jeugd die in voorgaande rapportage onder corona gerelateerd stonden vermeld, zijn in deze rapportage aangepast opgenomen. Voor beide items geldt dat er nu vergeleken wordt met de voorgaande jaarwisselingen (niet meer met voorgaande weekenden) en voor bekeuringen dat alleen nog vuurwerkgerelateerde feiten zijn opgenomen.

Definities
<b>Incidenten</b> Onder de term incidenten wordt verstaan: alle in BVH geregistreerde incidenten inclusief pogingen, die hebben plaatsgevonden tussen 31-12-2023 00:00 uur en 01-01-2024 08:00 uur. Sinds invoering van de landelijke Servicemodule in de loop van 2020, is het heel gemakkelijk om 0900-8844 meldingen door te zetten naar BVH. Op deze meldingen vindt niet altijd inzet plaats. Omdat de vergelijkbaarheid met eerdere jaren is toegenomen, zijn deze incidenten nu wel integraal opgenomen en is het verschil met de landelijke jaarwisselingsrapportage 2334 afgenomen.
<b>Aanhoudingen</b> Aanhoudingen behorend bij de in BVH geregistreerde incidenten die hebben plaatsgevonden tussen 31-12-2023 00:00 uur en 01-01-2024 08:00 uur. De aanhoudingen zijn geteld op basis van de volgende ambtelijke handelingen: G20: Aanhouding verdachte, G26: Insluiting/inboeking van hulpbehoevende, G28: Aanhouding door burger.
<b>Bekeuringen</b> De geregistreerde bekeuringen in Digibon die zijn uitgegeven tussen 31-12-2023 00:00 uur en 01-01-2024 08:00 uur. Voor het gebruik of voorhanden hebben van vuurwerk wordt bij de bekeuringen gekeken naar alle feitcodes binnen de Plaatselijke verordening (Vuurwerk) en het Vuurwerkbesluit.
<b>Overlastgevende jeugdigen</b> Personen onder de 28 jaar die als verdachten en/of betrokkenen geregistreerd staan bij een in BVH geregistreerd incident E35 (Melding overlast jeugd), dat heeft plaatsgevonden tussen 31-12-2023 00:00 uur en 1-1-2024 08:00 uur. Telling vindt plaats op basis van personen en incidenten. Personen die bij verschillende incidenten betrokken waren, worden zo meerdere keren geteld.
<b>GTPA en VPT</b> Het aantal voorvallen GTPA (Geweld Tegen Politieambtenaren) of VPT (Veilige Publieke Taak) behorend bij de in BVH geregistreerde incidenten die hebben plaatsgevonden tussen 31-12-2023 00:00 uur en 1-1-2024 08:00 uur. Er is een kwalitatieve leesslag uitgevoerd om te beoordelen of het daadwerkelijk (afzonderlijke) GTPA of VPT incidenten betrof, en om te beoordelen hoeveel slachtoffers er waren.

MK thema's jaarwisselingsrapportage
<b>(Zware) Mishandeling / Bedreiging</b>
E11 - Vechtpartij (zonder vervolg)
E15 - Steekpartij (zonder vervolg)
E16 - Ruzie / twist
F12 - Openlijke geweldpleging tegen personen
F530 - Bedreiging
F542 - Overige misdrijven tegen het leven
F540 - Moord / doodslag
F550 - Eenvoudige mishandeling
F551 - Zware mishandeling
<b>Aantasting openbare orde</b>
F17 - Wederspanning (verzet)
F18 - Niet voldoen aan bevel / vordering
F19 - Misdrijven tegen het openbaar gezag
<b>Brand / Ontploffing</b>
E31 - Brand (geen brandstichting)
F13 - Brandstichting
F14 - Bomaanslag
<b>Hulpverlening aan instanties</b>
E50 - Assistentie brandweer (geen brand)
E52 - Assistentie bijzondere opsporingsdienst
E53 - Assistentie ander korps
E54 - Assistentie collega
E55 - Assistentie overig
E56 - Assistentie personeel openbaar vervoer
<b>Overlast in de wijk</b>
E35 - Melding overlast jeugd
E12 - Burenruzie (zonder vervolg)
M22 - Geluidsoverlast overig
E38 - Overlast i.v.m. alcohol/drugs
<b>Vernieling c.q. zaakbeschadiging</b>
C10 - Vernieling van / aan auto
C20 - Vernieling van / aan ov / abri
C30 - Vernieling van / aan openbaar gebouw
C40 - Vernieling overige objecten
C50 - Vandalisme / baldadigheid
F11 - Openlijke geweldpleging tegen goederen
<b>Vuurwerk</b>
M131 - Overlast vuurwerk
M132 - Transport vuurwerk
M133 - Vuurwerkevenementen
M134 - Bezitten / vervaardigen / voorhanden hebben / afleveren van vuurwerk
M135 - Inrichtingen vuurwerk